

ORDRE ACC/ /2024, de XXXX , per la qual es regula l'aprofitament forestal del llentiscle i del bruc amb finalitat comercial i es modifica el règim jurídic del boix grèvol.

El marc competencial en matèria forestal derivat de l'article 116.2 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya atribueix a la Generalitat en l'àmbit de les seves competències la regulació i el règim d'intervenció administrativa i d'usos de les forests, dels aprofitaments i els serveis forestals i de les vies pecuàries de Catalunya.

L'article 36.3 de la Llei estatal 43/2003, de 21 de novembre, de forests, faculta les comunitats autònomes per regular els aprofitaments forestals.

Com a marc normatiu a Catalunya, la Llei 6/1988, de 30 de març, forestal de Catalunya, i concretament a l'article 49.1 faculta al Departament competent en matèria forestal a regular l'aprofitament dels productes forestals propis dels terrenys forestals.

Els terrenys forestals es caracteritzen per ser multifuncionals, ja que compleixen finalitats econòmiques, socials i mediambientals i l'aprofitament d'aquestes superfícies forestals s'ha de fer de tal manera, i amb tal intensitat, que es preservin la seva biodiversitat, productivitat, capacitat de regeneració, vitalitat i potencial per complir, ara i en el futur, funcions ecològiques, econòmiques i socials significatives, sense ocasionar danys als ecosistemes.

En aquest sentit, s'ha constatat la tendència de l'augment de recol·lecció de determinades espècies incloses en la categoria de plantes ornamentals, aromàtiques i medicinals. En els darrers anys s'ha produït un augment de les exportacions de fullatge, fulles, branques i altres parts de plantes sense flors ni poncelles, herbes, per a rams o guarniment, excepte molses i líquens, d'arbres de Nadal i branques de coníferes, que ha passat de les 1.445 tones el 2016 a les 9.078,2 tones el 2022. Dins d'aquest increment destaca de forma notable l'aprofitament del llentiscle (amb destí majoritari a centre Europa) i del bruc.

Altrament, s'ha detectat que l'aprofitament es realitza amb finalitat lucrativa i en moltes ocasions sense el permís del titular del terreny; això implica que se'n derivin pràctiques furtives. En molts casos, la recol·lecció d'aquestes plantes es du a terme per part de professionals amb precarietat laboral.

Pel que fa al bruc, el seu aprofitament es localitza preferentment a les comarques de la Selva i el Maresme, i es processa a la indústria local. És un recurs molt valorat a causa de la seva durabilitat a l'exterior, de manera que durant els darrers anys la demanda de bruc per a la realització de tanques o teulades s'ha vist fortament incrementada a petició de les empreses locals. Tot plegat ha portat a una manca de planificació i gestió sostenible i aquesta desorganització en l'aprofitament fa que el bruc no es talli en el seu estat òptim de creixement, ni a l'alçada requerida, deixant talls en punta que poden causar danys en el bestiar.

A més a més, l'extracció d'aquest recurs s'intensifica en zones concretes de petita extensió i fàcil accés, la qual cosa condueix a la sobreexplotació de determinades superfícies amb el perill que això suposa respecte a la sostenibilitat del recurs, deixant sòls al descobert i en risc d'erosió.

Una extracció indiscriminada genera efectes negatius per a les plantes i per al seu hàbitat, amb la reducció de les poblacions de les plantes i desequilibris en l'ecosistema que pot arribar a tenir conseqüències irreversibles. La reducció també afecta

negativament les espècies de fauna que s'alimenten dels fruits o troben refugi entre les seves fulles, com ara ocells, micromamífers i invertebrats.

Cal disposar d'una regulació que permeti garantir la gestió sostenible i equilibrada del potencial multifuncional esmentat de les superfícies forestals, de manera que els serveis ecosistèmics vitals que presten puguin funcionar correctament i satisfer la creixent demanda de matèries primeres per a nous productes o de ja existents. L'article 49 de la Llei 6/1988, de 30 de març, preveu com a possible règim d'intervenció dels aprofitaments forestals no fustaners, la comunicació d'inici, la comunicació d'inici acompanyada de declaració responsable o l'autorització administrativa, segons els casos. Mitjançant aquesta Ordre s'adequa el règim d'intervenció de l'article 49.3 de la Llei 6/1988 a l'article 69.6 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment comú de les Administracions Públiques, interpretant el referit article 49 de la llei forestal catalana conforme a la Llei 39/2015 suprimint la exigència acumulativa de la comunicació d'inici i la declaració responsable i substituint-la per un únic règim d'intervenció, segons si l'aprofitament de llentiscle o bruc estigui o no previst en un instrument d'ordenació forestal.

D'altra banda, quan a la modificació del règim aplicable al boix grèvol, des de l'aprovació de l'*Ordre de 28 d'octubre de 1986, per la qual es regula el verd nadalenc i es protegeix el boix grèvol* han passat gairebé 40 anys. L'abundància d'individus d'aquesta espècie en aquelles zones del territori aptes per al seu desenvolupament, el seu estat de conservació favorable i la seva inclusió dins de la categoria d'espècies de "preocupació menor" a la llista vermella de la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (UICN), mostra que actualment ens trobem davant d'un escenari molt diferent i que comporta que ja no estigui justificat continuar mantenint el boix grèvol sota la condició d'espècie protegida a Catalunya, amb les limitacions que implica per poder dur a terme una gestió sostenible a nivell d'ecosistema. Amb aquesta Ordre es modifica el règim jurídic del boix grèvol, que deixa de ser considerada espècie protegida. Per tant, la recol·lecció de material forestal de reproducció de boix grèvol amb finalitat comercial o científica se li aplica el Reial Decret 289/2003, de 7 de març, sobre comercialització dels materials forestals de reproducció quan l'objectiu de la recol·lecció sigui la reproducció en planter, producció i comercialització de plantes, parts de plantes, fruits o llavors; i el Reial Decret 124/2017, de 24 de febrer, relatiu a l'accés als recursos genètics procedents de taxons silvestres i al control de la utilització, quan la recollida d'aquesta espècie es realitzi amb finalitat científica. D'altra banda, resta prohibit el desarrelament, la recollida de plantes o parts de plantes d'aquesta espècie amb finalitat ornamental, per continuar garantint la persistència i el bon estat de conservació de l'espècie.

Resten exclosos de l'àmbit d'aplicació d'aquesta norma els treballs silvícoles que formin part d'un aprofitament forestal o de qualsevol altra obra autoritzada en terreny forestal (construcció d'infraestructures, etc.) on es detecti la presència d'aquestes espècies. En aquests casos, serà d'aplicació la Llei 6/1988, de 30 de març, forestal de Catalunya i la Llei 43/2003, de 21 de novembre, de Montes.

En el text de l'Ordre s'ha tingut en compte el que estableix la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, i la Llei 29/2010, de 3 d'agost, de l'ús dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya, pel que fa a l'impuls de la incorporació de mitjans electrònics del sector públic de Catalunya en les seves relacions amb les empreses i els ciutadans.

D'acord amb l'article 129 de la Llei 39/2015, d' 1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques i l'article 62 de la Llei 19/2014, del 29 de

desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, aquesta Ordre s'adequa als principis de bona regulació i de millora de la qualitat normativa. Es compleix amb els principis de necessitat i eficàcia al respondre a una problemàtica existent que requereix d'una resposta jurídica adequada per assegurar l'aprofitament sostenible de les espècies afectades. Per complir amb el principi de proporcionalitat, el text conté la regulació imprescindible per atendre les necessitats a cobrir, sense que existeixi una altre alternativa regulatòria menys restrictiva de drets. El principi de seguretat jurídica es garanteix per la coherència del text amb l'ordenament jurídic vigent i el seu contingut s'adequa a la legislació vigent. També s'ajusta al principi de transparència en tant que des de l'inici de la tramitació s'ha permès l'accés actualitzat a la tramitació de la iniciativa normativa a través del portal de la Transparència i possibilitar la participació en el tràmit de consulta pública prèvia, la participació ciutadana i la informació pública i l'audiència als interessats.

De conformitat amb el principi d'eficiència, la iniciativa no estableix càrregues administratives innecessàries o accessòries per als seus destinataris sinó que són les mínimes imprescindibles per garantir la sostenibilitat del recurs forestal. Així mateix, s'han quantificat i valorat les repercussions econòmiques de la norma per tal de donar compliment als principis d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.

A proposta de la Direcció General de Boscos i Gestió del Medi i del Centre de la Propietat Forestal, i en ús de les atribucions que m'han estat conferides;

Vist/d'acord amb el dictamen de la Comissió Jurídica Assessora.

Ordeno:

Capítol I. Disposicions generals

Article 1. Objecte

És objecte d'aquesta Ordre:

1. Regular l'activitat de recol·lecció de llentiscler (*Pistacia lentiscus*, *Pistacia terebinthus* i híbrids) i bruc (*Erica arborea* i *Erica scoparia*) amb finalitat comercial als terrenys forestals.
2. Regular el règim jurídic aplicable al boix grèvol (*Ilex aquifolium*).

Article 2. Àmbit d'aplicació

Resta sotmesa a aquesta Ordre:

1. L'activitat de recol·lecció de llentiscler i bruc amb finalitat comercial en terreny forestal.
2. La recol·lecció de material forestal de reproducció de boix grèvol i llur el desarrelament de peus de boix grèvol amb finalitat ornamental.
3. Resten exclosos de l'àmbit d'aplicació d'aquesta Ordre la realització de treballs silvícoles o l'execució de qualsevol obra autoritzada en terreny forestal on siguin presents el llentiscler, el bruc i el boix grèvol.

Article 3. Definicions

Als efectes d'aquesta Ordre, s'entén per:

- a) Recol·lecció de llentiscle i bruc amb finalitats comercials: la recol·lecció o tinença d'una quantitat superior a 200 tiges de llentiscle o bruc per persona recol·lectora i dia.
- b) Persona recol·lectora de llentiscle o bruc: persona física o jurídica que presenta la comunicació de l'aprofitament comercial de recollida de bruc i/o llentiscle per dur a terme l'activitat de recol·lecció.
- c) Titular de terreny forestal: persona que té un dret de propietat plena o gravada sobre la finca objecte d'aprofitament.
- d) Titular de l'aprofitament: persona a qui correspon, en virtut de qualsevol títol vàlid en dret, la gestió forestal dels terrenys o la facultat de gaudi o disposició sobre aquests terrenys.
- e) Recol·lecció de material forestal de reproducció de boix grèvol amb finalitat comercial: la recol·lecció de llavors, fruits o parts de plantes per a produir planta comercialitzable.
- f) Recol·lecció de material forestal de reproducció de boix grèvol amb finalitat científica: la recol·lecció de llavors, fruits o parts de plantes per a realitzar activitats de recerca, amb l'objectiu de conservació i millora de l'espècie.

Capítol II. Règim jurídic de l'activitat de recol·lecció de llentiscle o bruc amb finalitat comercial i del boix grèvol

Article 4. Subjectes que poden realitzar l'activitat de recol·lecció de llentiscle o bruc amb finalitat comercial

Només poden desenvolupar l'activitat de recol·lecció de llentiscle o bruc amb finalitat comercial, les persones físiques o jurídiques següents, sempre que hagin presentat la comunicació prevista a l'article 5:

- a) Titulars de terrenys forestals i llurs associacions.
- b) Les persones físiques o jurídiques diferents de les anteriors, que comptin amb l'autorització expressa del titular del terreny.

Article 5. Règim d'intervenció de l'activitat de recol·lecció de llentiscle o bruc amb finalitat comercial.

1. La recol·lecció de llentiscle o bruc en terrenys forestals per part dels subjectes esmentats a l'article 4 resta sotmesa a un règim de comunicació prèvia a l'inici de l'activitat.

2. La comunicació s'ha de presentar telemàticament mitjançant el formulari normalitzat disponible a la Seu electrònica de la Generalitat de Catalunya i s'ha d'adreçar als serveis territorials del departament competent en matèria forestal quan es tracti de terrenys forestals públics o de terrenys forestals de titularitat privada sense Instrument d'Ordenació Forestal (IOF), o bé, al Centre de la Propietat Forestal si es tracta de terrenys forestals de titularitat privada amb un IOF aprovat i vigent.

3. En tots els casos, la comunicació d'inici d'activitat ha de contenir les dades següents:

- a) Dades identificadores de la persona que presenta la comunicació o de qui en té la representació, si és el cas: cognoms i nom o raó social, número d'identificació (NIF/NIE), adreça, codi postal, municipi, comarca, telèfon, i correu electrònic.
- b) En cas que la persona que presenta la comunicació no sigui el titular del terreny forestal, cal l'autorització escrita d'aquest, en la qual constin el nom, cognoms, NIF/NIE, domicili, telèfon, correu electrònic, municipi, polígon i parcel·la a què es refereix l'autorització, així com el termini de vigència.
- c) Dades identificadores de la persona responsable de l'execució dels treballs de recol·lecció, en cas de no ser cap de les anteriors.
- d) Dades de la localització del terreny forestal a on es vol realitzar l'aprofitament, amb indicació de la parcel·la, municipi, comarca i província.
- e) Espècie objecte de recol·lecció.
- f) Si es tracta d'un terreny de titularitat privada amb IOF vigent, indicar-ne el número i unitats d'actuació.

4. La inexactitud, la falsedat o l'omissió de qualsevol dada de caràcter essencial en la comunicació d'inici o en la documentació que l'acompanya comporta, amb l'audiència prèvia a la persona interessada, deixar sense efecte el tràmit de comunicació.

Als efectes d'aquesta comunicació, la inexactitud, la falsedat o l'omissió són de caràcter essencial si es refereixen a les dades previstes als apartats 3 a), b), c) i e) de l'article 5.3.

5. La Resolució de la persona titular de la direcció general competent en matèria forestal o del director gerent del Centre de la Propietat Forestal, segons s'escaigui, que constata les circumstàncies a què fa referència l'apartat anterior deixa sense efectes el tràmit de comunicació d'inici d'activitat, sense perjudici de l'inici de les actuacions corresponents i l'exigència de les responsabilitats que estableix la legislació vigent.

6. La persona que presenta la comunicació d'inici disposa del termini d'un any des de la data de presentació, per executar l'activitat de recol·lecció.

Article 6. Condicions tècniques generals d'execució de l'activitat de recol·lecció de llentiscle o bruc

L'activitat de recol·lecció de llentiscle o bruc s'ha de sotmetre a les condicions tècniques generals següents:

1. Amb caràcter general, el llentiscle i el bruc es poden recol·lectar durant tot l'any.
2. Condicions generals de de recol·lecció de llentiscle o bruc:
  - a) No és permès el desarrelament d'exemplars.
  - b) Durant la realització de l'activitat s'ha d'evitar malmetre la resta de vegetació existent.
  - c) Les restes vegetals generades a conseqüència de l'aprofitament han de quedar esteses uniformement sobre el terreny, preferiblement triturades o fragmentades.
  - d) Els materials i les restes no orgàniques derivats de l'activitat de recol·lecció seran retirades i gestionades en contenidors o instal·lacions adequades.

Article 7. Condicions específiques de recol·lecció del llentiscle.

A més de les condicions generals previstes a l'article anterior, per recol·lectar el llentiscle cal complir les condicions següents:

- a) Només es pot realitzar un aprofitament anual sobre la mateixa superfície que figuri a la comunicació d'inici.
- b) S'han de respectar els peus amb fruit.
- c) Resta prohibit tallar branques de més de 70 cm de llargada.
- d) Resta prohibit tallar els peus que es trobin en fase de rebrot.
- e) Només es poden aprofitar les tiges amb diàmetre inferior a 2,5 cm.
- f) L'estat final de la planta ha de permetre'n la rebrotada i persistència d'aquesta.
- g) S'ha de mantenir com a mínim un 20% dels exemplars sense aprofitar, distribuïts de manera homogènia per tota la superfície de l'aprofitament.

Article 8. Condicions específiques de recol·lecció del bruc

A més de les condicions generals previstes a l'article 6, per recol·lectar el bruc cal complir les condicions següents:

- a) Els talls s'han de realitzar el més arran del terra possible, per tal que els terrenys restin de tal forma que no comporti risc de danys a les persones o bestiar.
- b) Els talls han de ser perpendiculars a l'eix de la tija.
- c) L'acció de recollida no pot superar el 75% del nombre d'exemplars en els casos que el pendent local del terreny sigui superior al 40%, i aquests han d'estar distribuïts homogèniament en superfície.

Article 9. Obligacions derivades de la presentació de la comunicació d'inici de l'activitat de recol·lecció de llentiscle o bruc.

1. La presentació de la comunicació d'inici comporta realitzar la recol·lecció complint les condicions previstes als articles 6, 7 o 8, segons correspongui.

2. Durant l'activitat de recol·lecció, és obligatori estar en possessió del comprovant d'haver realitzat la comunicació i de l'autorització del titular dels terrenys on s'estigui duent a terme l'aprofitament, si escau. Aquesta documentació pot ser exigida a requeriment de qualsevol agent de l'autoritat o funcionari del departament competent en matèria forestal.

3. La persona que presenta la comunicació d'inici té l'obligació de presentar, en el termini d'un mes de la seva caducitat, la comunicació final.

3.1. La comunicació final d'aprofitament s'ha de presentar telemàticament mitjançant el formulari normalitzat disponible a la Seu electrònica de la Generalitat de Catalunya i s'adreça als serveis territorials del departament competent en matèria forestal quan es tracti de terrenys forestals públics o de terrenys forestals de titularitat privada sense IOF, o bé, al Centre de la Propietat Forestal si es tracta de terrenys forestals de titularitat privada amb un IOF aprovat i vigent.

3.2. En qualsevol dels casos, a la comunicació final d'aprofitament ha de constar la informació següent:

- a) Dades identificadores de la persona que presenta la comunicació o de qui en té la representació, si és el cas: cognoms i nom o raó social, número d'identificació (NIF/NIE), adreça, codi postal, municipi, comarca, telèfon, i correu electrònic.
- b) Número de referència de la comunicació d'inici (codi de tràmit) presentada per la persona recol·lectora.
- c) Dades de la localització del terreny forestal a on s'ha realitzat l'aprofitament, amb indicació de la parcel·la, municipi, comarca i província. En cas de disposar d'un IOF vigent indicar-ne el número i unitats d'actuació.
- d) Superfície final aprofitada.
- e) NIF/NIE, nom i adreça de la persona física o jurídica a qui es venen els productes obtinguts en la recol·lecció.
- f) Dates de venda dels productes.
- g) Quantitat (expressada en nombre de tiges) de l'espècie vegetal comercialitzada en cada venda.

4. Serà requisit indispensable haver presentat les comunicacions finals de tots aquells aprofitaments dels quals hagi caducat el termini d'execució en el termini establert, per a poder tramitar una nova comunicació d'inici.

Article 10. Traçabilitat

1. Les dades presentades per les persones recol·lectores de llentiscle o bruc que consten en la comunicació d'inici i en la comunicació final garanteixen la traçabilitat dels productes. Aquestes dades es gestionaran per part del departament competent en matèria forestal, amb la finalitat de disposar de manera actualitzada de tota la informació necessària per realitzar una gestió adequada de la recol·lecció d'aquestes espècies i permetre dur a terme el control de la realització de l'activitat.

2. Les empreses transformadores i comercialitzadores només podran adquirir llentiscle o bruc de les persones recol·lectores que hagin presentat la corresponent comunicació de l'activitat.

Article 11. Boix grèvol

1. Es pot dur a terme la recol·lecció de material forestal de reproducció (llavors, fruits, parts de plantes) quan l'objectiu sigui amb finalitat científica o per a la reproducció en planter i producció de planta amb finalitat comercial, complint els requisits establerts al Reial Decret 124/2017, de 24 de febrer, relatiu a l'accés als recursos genètics procedents de tàxons silvestres i al control de la utilització, o al Reial Decret 289/2003, de 7 de març, sobre comercialització dels materials forestals de reproducció, respectivament.

2. Resta prohibit el desarrelament de peus de boix grèvol i la recol·lecció de llavors, fruits, plantes o parts de plantes de boix grèvol amb finalitats ornamentals.

Article 12. Especificitats per a la recol·lecció en determinats espais.

En cas de que la recol·lecció es faci en terrenys forestals que disposin d'alguna figura de protecció, regulada per la normativa sectorial d'espais naturals o de patrimoni natural

i de la biodiversitat, la persona recol·lectora ha de donar compliment al que estableixin els seus instruments de planificació.

Capítol III. Vigilància i control de les activitats

Article 13. Col·laboració

Les empreses transformadores o comercialitzadores han de col·laborar amb l'òrgan administratiu d'inspecció i control en els termes que en cada cas resultin aplicables i facilitar la documentació que requereixin per a l'exercici de les seves competències.

Article 14. Funcions de control i vigilància

1. Les funcions de control i vigilància del compliment d'aquesta Ordre corresponen al departament competent en matèria forestal, sense perjudici de les competències que corresponen a altres administracions i als agents de l'autoritat.
2. La recol·lecció il·legal comportarà el comís dels vegetals objecte de la infracció i els mitjans i estris utilitzats, sens perjudici de l'aplicació del comís preventiu que es pot determinar a criteri de l'autoritat actuant en el moment d'estendre l'acta d'inspecció o interposar la denúncia.

Article 15. Règim sancionador

L'incompliment de les previsions d'aquesta Ordre poden ser sancionades d'acord amb la Llei 43/2003, de 21 de novembre, de forests i de conformitat amb la Llei 6/1988, de 30 de març, forestal de Catalunya.

Disposició derogatòria

Es deroga l'article 2 de l'Ordre de 28 d'octubre de 1986 per la qual es regula el verd ornamental nadalenc i es protegeix el boix grèvol

Disposició final primera

Es modifica l'annex II de l'Ordre de 5 de novembre de 1984, sobre protecció de plantes de la flora autòctona amenaçada a Catalunya, que passa a tenir el contingut següent:

“2.

Espècies i famílies a les quals pertanyen

Fam. Gentianaceae, Genciana groga, Genciana vera, Gençana (Gentiana lutea L.).

Fam. Palmae, Margalló (Chamaerops humilis L.).”

Disposició final segona. Entrada en vigor.

Aquesta Ordre entra en vigor en el termini de vint i dies a comptar des de la seva publicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.